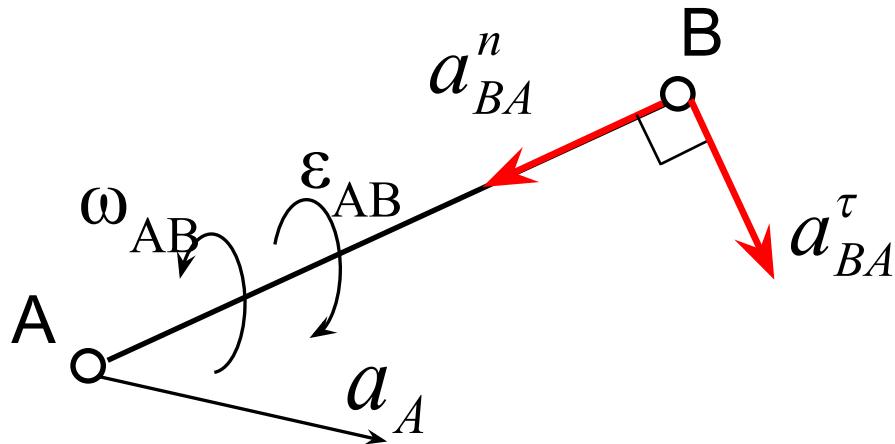

Дәріс 4. Үдеу жоспары

1. Бір мүшениң күрделі қозғалысы

$$a_{BA}^n = \omega_{AB}^2 \cdot \hat{\otimes}_{AB}$$

$$a_{BA}^\tau = \epsilon_{BA} \cdot \hat{\otimes}_{AB}$$

В нүктесінің күрделі қозғалыстарының векторлық теңдеулері:

$$\vec{a}_B = \vec{a}_A + \vec{a}_{BA}$$

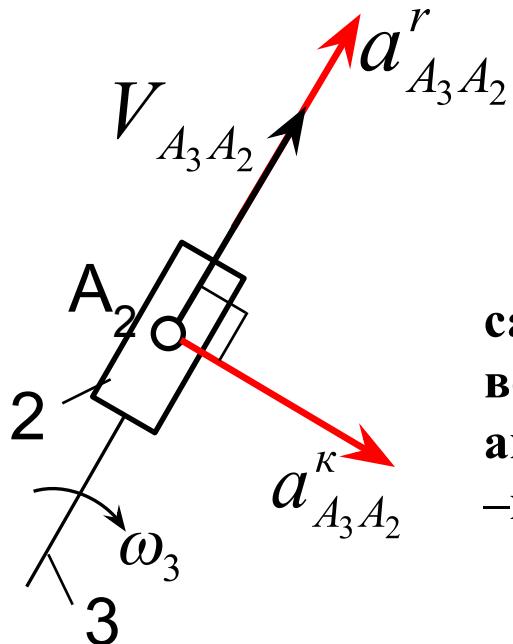
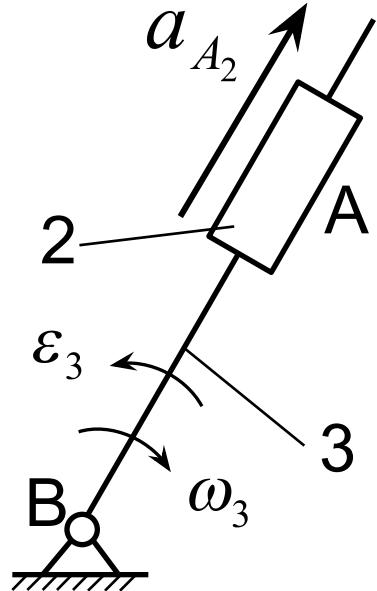
$$\vec{a}_B = \vec{a}_A + \vec{a}_{BA}^n + \vec{a}_{BA}^\tau$$

$$\vec{a}_{BA}^n \parallel \underbrace{(B \rightarrow A)}_{}$$

$$\vec{a}_{BA}^\tau \perp (BA)$$

(BA) паралельді және B-дан A-ға бағытталған

2. Ілгерлемелі жұпта тасымалды қозғалыс айналмалы болса

Кариолис үдеуінің салыстырмалы жылдамдық векторды ($V_{A_3A_2}$) тасымалды айналыс (ω_3) бағытымен 90^0 -қа бұрып табады.

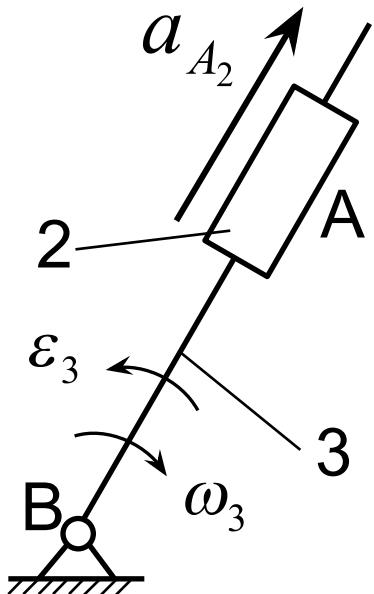
A_3 нүктесінің 2 және 3 мүшелермен бірге қозғалыстарының тендеулерін жазамыз:

$$a_{A_3} = a_{A_2} + a_{A_3A_2}^k + a_{A_3A_2}^r$$

$$a_{A_3A_2}^k = 2 \cdot \omega_3 \cdot V_{A_3A_2}$$

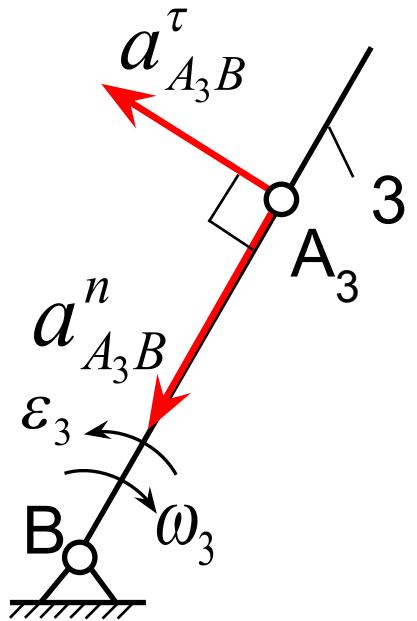
$$a_{A_3A_2}^r \parallel (BA)$$

$$a_{A_3A_2}^k \perp V_{A_3A_2} \quad \omega_3 \text{ бағытымен}$$

$$a_{A_3B}^\tau = \varepsilon_3 \cdot \otimes_{BA}$$

$$a_{A_3B}^\tau \perp (BA)$$

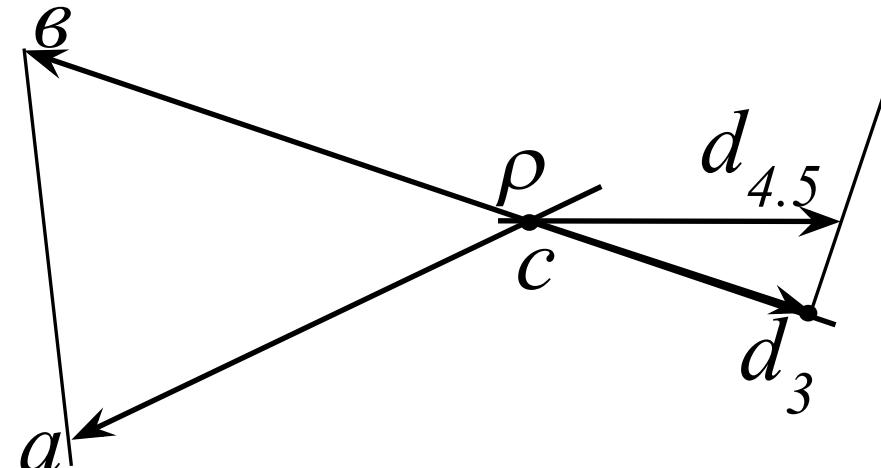
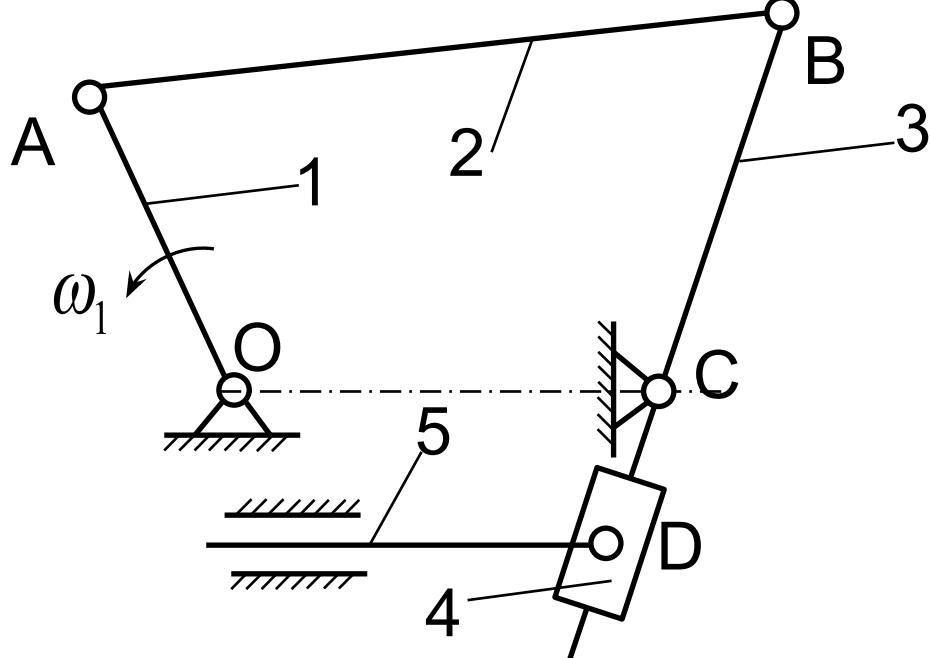

$$a_{A_3} = a_B + a_{A_3B}^n + a_{A_3B}^\tau$$

$$a_{A_3B}^n = \omega_3^2 \cdot \otimes_{BA}$$

$$a_{A_3B}^n \parallel \underbrace{(A \rightarrow B)}$$

(AB) паралельді және А-дан В-ға бағытталған

берілген шарттардан шығатын қатынастар:

$$a_O = 0, a_{A_1} = a_{A_2} = a_A,$$

$$a_{B_2} = a_{B_3} = a_B, a_C = 0,$$

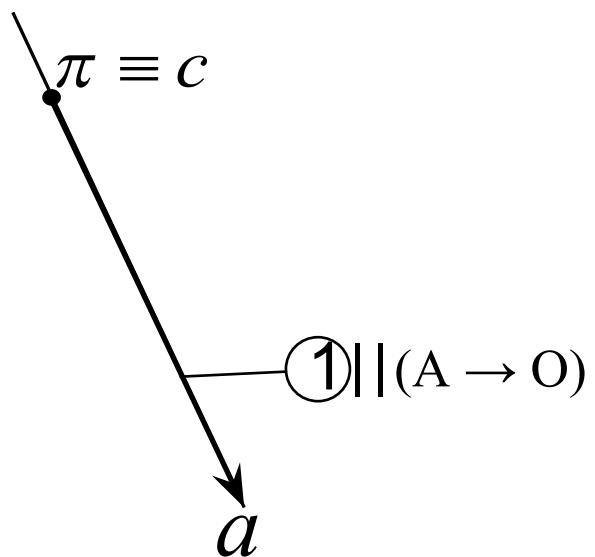
$$\underline{a_{D_3} \neq a_{D_4} = a_{D_5}}$$

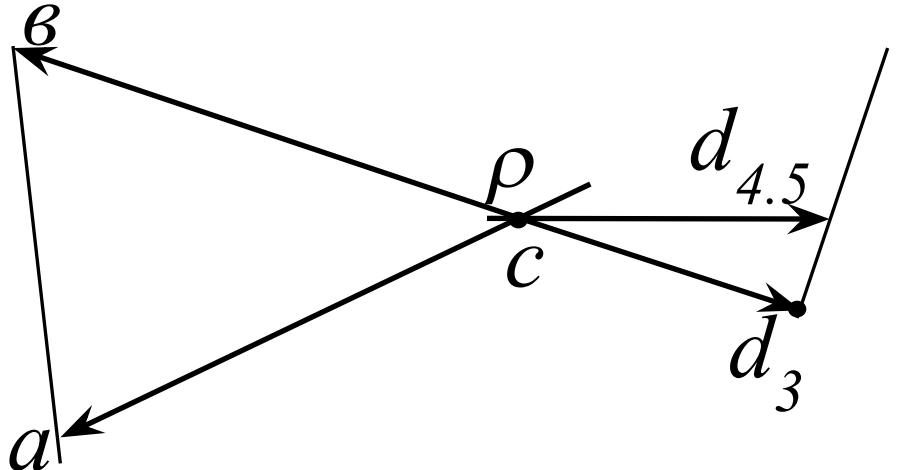
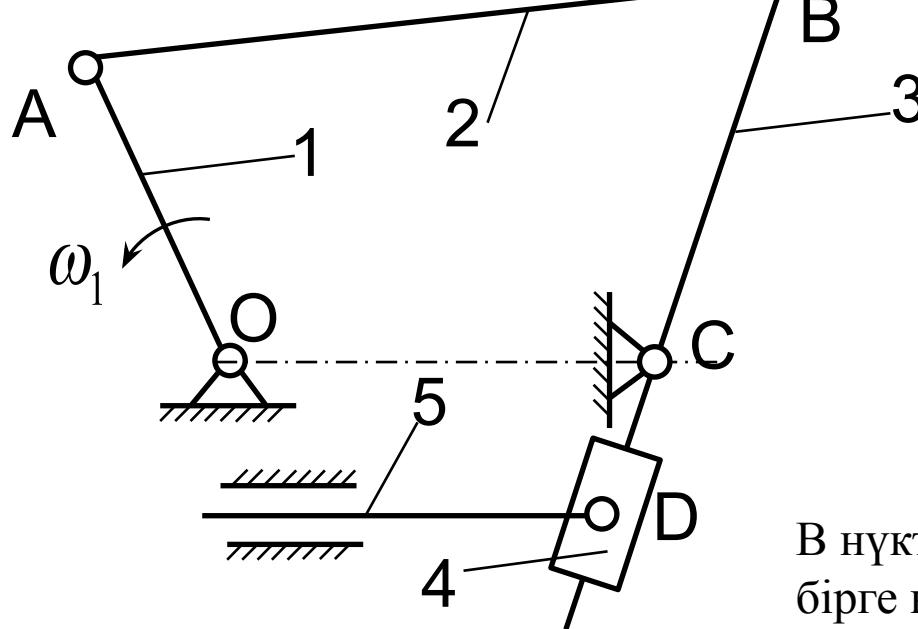
Жетекші мүшенің үдеуі

$$a_A = \omega_1^2 \underline{\otimes}_{OA} \bar{a}_A \parallel (A \rightarrow 0) - \textcircled{1}$$

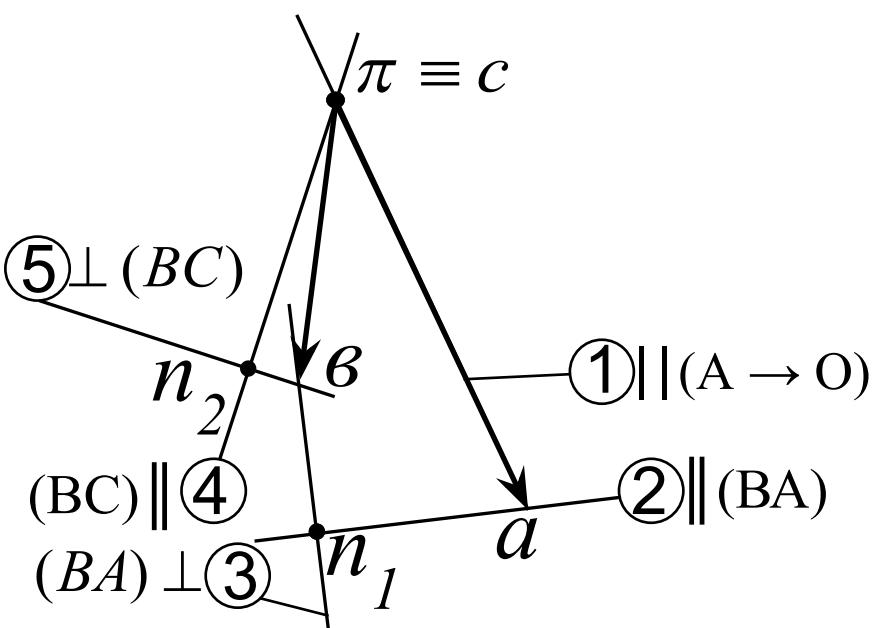
$$(\pi a) = 100 \text{ мм}$$

Үдеу масштабы $\mu_a = \frac{a_A}{(\pi a)}, \left[\frac{m/c^2}{mm} \right]$

В нүктесінің екінші және үшінші мүшелермен бірге қозғалыстарының теңдеулерін жазамыз

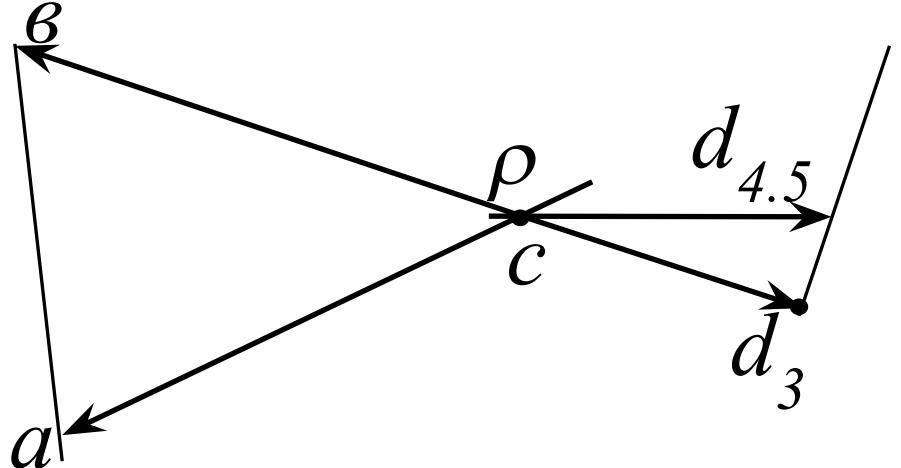
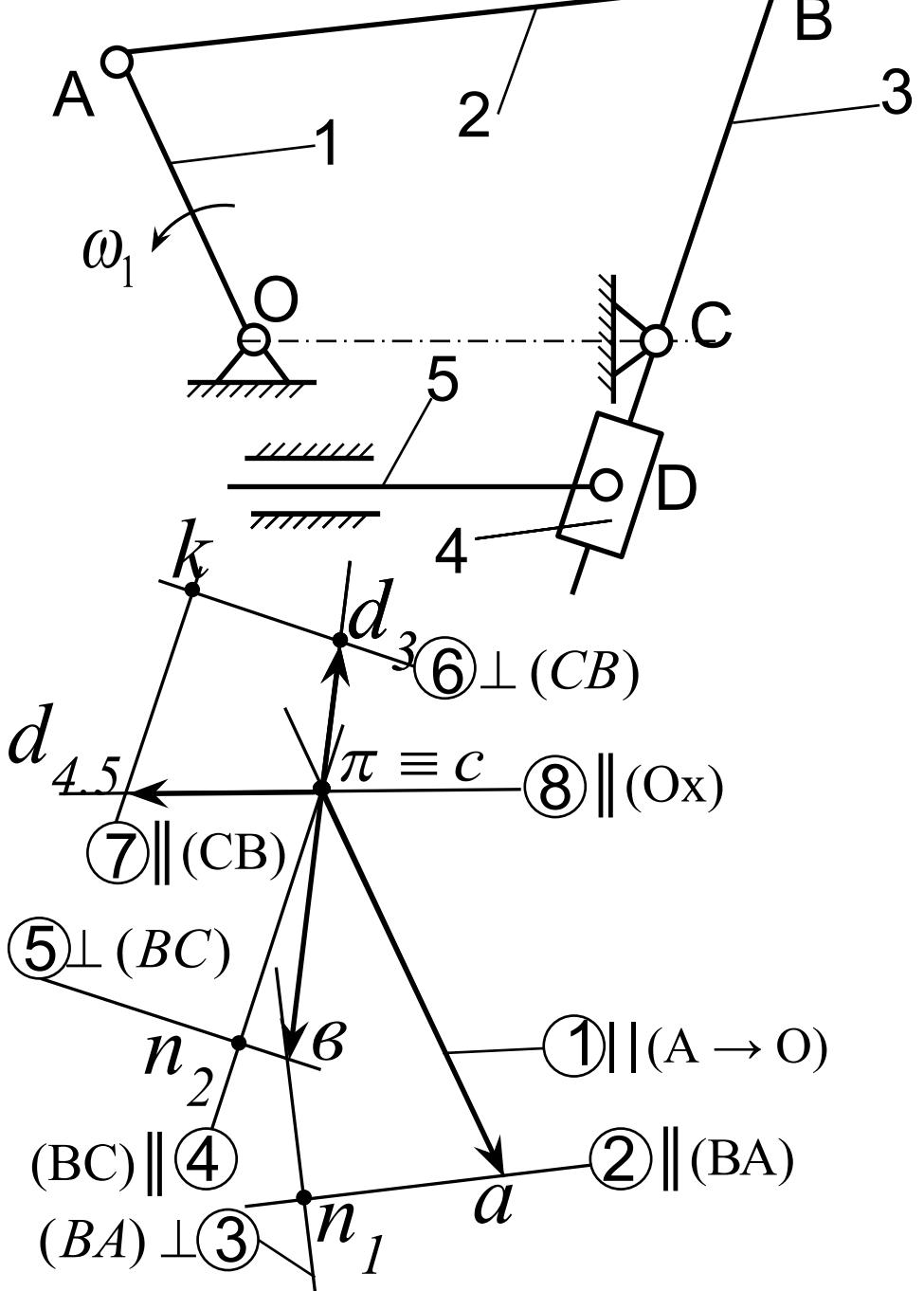

$$\begin{cases} \mathbf{a}_B = \mathbf{a}_A + \mathbf{a}_{BA}^n + \mathbf{a}_{BA}^\tau & \mathbf{a}_{BA}^n = \omega_2^2 \cdot \mathbb{E}_{AB} \\ \mathbf{a}_B = \mathbf{a}_C + \mathbf{a}_{BC}^n + \mathbf{a}_{BC}^\tau & \mathbf{a}_{BC}^n = \omega_3^2 \cdot \mathbb{E}_{CB} \end{cases}$$

$$\mathbf{a}_{BA}^n \parallel (\text{B} \rightarrow \text{A}) - ② \quad \mathbf{a}_{BA}^\tau \perp - ③$$

$$(an_1) = \frac{\mathbf{a}_{BA}^n}{\mu_a} \quad (\pi n_2) = \frac{(\mathbf{B}_{BC}^n)}{\mu_a}$$

$$\mathbf{a}_{BC}^n \parallel (\text{B} \rightarrow \text{C}) - ④ \quad \mathbf{a}_{BC}^\tau \perp (\text{BC}) - ⑤$$

D_3 үдеуің пропорция арқылы табамыз

$$\frac{(CD)}{(BC)} = \frac{(\pi d_3)}{(\pi e)}$$

$$(\pi d_3) = (\pi e) \frac{(CD)}{(BC)}$$

D_4 қозғалысын теңдеу, 4 – 5 мүшелердің қозғалыстарының қарастырып жазамыз:

$$\begin{cases} a_{D_4} = a_{D_3} + a_{D_4 D_3}^k + a_{D_4 D_3}^r \\ a_{D_4} = a_{D_5} \parallel (Ox) - ⑧ \\ a_{D_4 D_3}^K = 2 \cdot \omega_3 \cdot V_{D_4 D_3} \end{cases}$$

$a_{D_4 D_3}^K \perp V_{D_4 D_3}$ ω_3 бағытымен - ⑥

$(d_3 k) = \frac{a_{D_4 D_3}^k}{\mu_a}$ $a_{D_4 D_3}^r \parallel (BC)$ - ⑦

Үдеулердің жоспар куру реті

1. полюс π арқылы 1-ші сзығың $||(\text{A} \rightarrow \text{O})$ жүргіземіз және $(\pi a) = 100 \text{ mm}$ ұзындығын саламыз.
2. a нүктесінен 2-ші сзығын $||(\text{B} \rightarrow \text{A})$ жүргізіп және $(an_1) = \frac{a_{BA}^n}{\mu_a}$ ұзындығын саламыз.
3. n_1 арқылы 3-ші сзығын $\perp (\text{AB})$ жүргіземіз..
4. полюс π арқылы 4-ші сзығын $||(\text{B} \rightarrow \text{C})$ жүргізіп және $(\pi n_2) = \frac{a_{BC}^n}{\mu_a}$ ұзындығын саламыз.
5. n_2 арқылы 5-ші сзығын $\perp (\text{CB})$ жүргіземіз. Бұл сзықтың 3-ші сзығымен қиылышқан жерін v нүкте деп белгілейміз.
6. v -ні полюс π -мен жалғастырып және бұл сзығында $(\pi d_3) = (\pi v) \frac{(CD)}{(BC)}$ ұзындығын көрсетеміз.
7. d_3 арқылы 6 –ші сзығын $\perp (\text{BC})$ жүргізіп және $(d_3 k) = \frac{a_{D_4 D_3}^k}{\mu_a}$ ұзындығын саламыз.
8. k нүктесінен 7-ші сзығын $||(\text{BC})$ аламыз.
9. полюс π арқылы 8-ші сзығын $||(\text{Ox})$ жүргіземіз. Бұл сзықтың 7-ші сзығымен қиылышқан жерін $d_{4,5}$ нүкте деп белгілейміз.

Салу нәтижелерден есептейміз :

$$a_B = (\pi \mathcal{B}) \cdot \mu_a$$

$$a_{BA}^\tau = (n_1 \mathcal{B}) \cdot \mu_a$$

$$a_{BC}^\tau = (n_2 \mathcal{B}) \cdot \mu_a$$

$$a_{D_3} = (\pi d_3) \cdot \mu_a$$

$$a_{D_{4,5}} = (\pi d_{4,5}) \cdot \mu_a$$

$$\varepsilon_2 = \frac{a_{BA}^\tau}{\boxtimes_{AB}}$$

$$\varepsilon_3 = \frac{a_{BC}^\tau}{\boxtimes_{BC}}$$